

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет Педагогічний
Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту імені Богдана Ступарика

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ЕКСПЕРТНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ГАЛУЗІ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

**Освітня програма «Освітні, педагогічні науки»
Спеціальність «011 Освітні, педагогічні науки»**

Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

**Затверджено на засіданні кафедри
протокол № 1 від 27 серпня 2024р.**

м. Івано-Франківськ – 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Експертна діяльність у галузі вищої освіти
Викладач (-і)	Стражнікова Інна Василівна
Контактний телефон викладача	066 859 09 09
Е-mail викладача	inna.strazhnikova@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	змішана форма (за бажанням здобувачів: офлайн – середа – 16.00, онлайн - https://meet109.webex.com/meet/pr1886313480)
2. Анотація до навчальної дисципліни	
Дисципліна забезпечує набуття здобувачами вищої освіти знань у галузі освітньої експертизи, їх підготовку до професійної та самостійної діяльності, формування знань, умінь та навичок в організації та проведенні експертизи, зрілої та творчої особистості, громадянської позиції та готовності до фахової діяльності.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p><u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є: забезпечити поглиблену теоретичну підготовку фахівця у галузі освіти щодо розуміння особливостей експертної та консультативної діяльності в освіті та сприяти формуванню знань, умінь і навичок з консультування й експертизи з питань розвитку системи освіти; розвиток професійної компетентності управлінця у галузі освіти.</p> <p><u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни є: оволодіння системою знань про експертну діяльність у галузі освіти; формування знань про функції, завдання і базові компетенції експерта у галузі освіти; оволодіння знаннями про сутність, зміст і етику експертної діяльності; опанування знаннями про експертизу і консультування як базові поняття експертної діяльності; оволодіння системою знань про аналітичні методи в експертній діяльності; поглиблення знань про технології та форми експертної діяльності; формування наукового світогляду і методологічної культури експерта у галузі освіти; розвиток інтелекту, творчих якостей та інноваційної діяльності в сфері освіти.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 7. Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК 8. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

ЗК 9. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.

СК 4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації з питань освітньої політики та інновацій в освіті.

СК 5. Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК 6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності.

СК 8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК 9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.

Програмні результати:

РН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.

РН 3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.

РН 5. Організувати освітній процес на основі студентоцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН 8. Розробляти і викладати освітні курси в закладах вищої освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

РН 10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
практичні	16
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибіркового
2	Освітні, педагогічні науки	1	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	практичні заняття	сам. роб.
Тема 1. Експертна діяльність в освіті: цілі, завдання, зміст, об'єкти і суб'єкти. Етичні аспекти експертизи. Зміст поняття «експертиза», «експертиза в освіті». Предмет експертизи. Види експертизи. Функції експертизи. Принципи експертизи. Типологія експертиз. Експертиза освітніх інновацій.	2	2	8
Тема 2. Організаційні форми експертизи в	2	2	8

<p>освіті. Групи та види експертних методів. Експертні оцінки. Методи експертних оцінок. Індивідуальні експертні методи, умови їх застосування.</p>			
<p>Тема 3. Освіта як об'єкт експертизи. Експертиза та консультування в освіті як вид професійної діяльності. Особливості наукової та гуманітарної експертизи. Процес та етапи консультування. Особистісно зорієнтоване та психологічне консультування в освіті.</p>	2	2	8
<p>Тема 4. Роль, функції та базові компетенції експерта у галузі освіти Вимоги до експертів у галузі освіти в Україні та країнах Європи. Базові компетенції експерта у галузі освіти. Спільне та відмінне між кваліфікаціями «експерт у галузі освіти», «менеджер з освіти», «фахівець з управління проектами», «менеджер інноваційного бізнесу». Методи відбору експертів у галузі освіти.</p>	2	2	10
<p>Тема 5. Поняття «ефективність експертизи». Чинники впливу на ефективність експертної діяльності в освіті. Критерії ефективності експертизи: критерії якості відбору експертів. Інтенсивні чинники підвищення ефективності експертизи в освіті. Застосування комп'ютерних технологій в ході проведення експертного дослідження.</p>	2	2	8
<p>Тема 6. Критерії ефективності експертної діяльності.</p>	2	2	8

Поняття «критерії». Управлінська концепція реформування освітньої політики в сучасній Україні. Шляхи реалізації цільового менеджменту освітою. Принципи управління ЗВО.			
Тема 7. Підготовка експертів з освіти. Поняття «якість освіти». Особливості нормативно-правових засад експертної діяльності у галузі освіти. Формування умінь і навичок з експертної та консультативної діяльності на різних етапах освітнього процесу. Особливості організації підготовки освітніх експертів за кордоном.	2	4	10
ЗАГАЛЮМ	14	16	60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	100 балів		
Вимоги до письмових робіт	Тестові завдання – виконуються у терміни зазначені в системі дистанційного навчання у відповідному до ОК наповненні (https://d-learn.pnu.edu.ua/). Індивідуальні завдання – в презентаційному або проєктному варіанті (термін визначається індивідуально зі здобувачем). Самостійні письмові роботи – оформлення за вибором здобувача вищої освіти (традиційно письмово, у вигляді реферату, творчої роботи, презентаційний матеріал). Всі види письмових робіт оцінюються, враховуючи повноту, правильність, креативність, дотримуючись нормативних документів, що відповідають ОК.		
Практичні заняття	Оцінюються по п'ятнадцятибальній системі (усна відповідь, представлення презентаційного матеріалу, доповнення). Здобувач освіти може отримати додаткові бали згідно https://nmv.pnu.edu.ua/wp-		

	content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf »
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для допуску до екзамену – 25 балів
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен. Форма здачі – комбінована (усно, доповнюючи відповіді до питань в білеті, який складається з 3 (трьох) питань, кожне з яких оцінюється у 16,5 балів, враховується повнота і правильність відповіді; тестові завдання – питання за всім курсом вивчення в системі дистанційного навчання у відповідному до ОК наповненні (https://d-learn.pnu.edu.ua/)..
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u> концептуально конкретне й емпірично верифіковане висвітлення питань.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що здобувачі вищої освіти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/</p> <p><u>Відвідування занять:</u> Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу. Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p> <p><u>Неформальна освіта:</u> Неформальна освіта зараховується згідно Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf</p>	
8. Рекомендована література	

1. Агапова О.В. Класифікація напрямів діяльності у сфері експертного забезпечення. *Держава та регіони. Серія: Право*. 2020. № 3. С. 58-63. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/drp_2020_3_12
2. Актуальні проблеми розвитку вищої освіти: навч.-метод. посіб. / Завгородня Т.К., Стинська В.В., Прокопів Л.М., Нагачевська З.І., Савчук Б.П., Стражнікова І.В., Єгорова І.В., Ковальчук В.М., Салига Н.М. / За заг. ред. В.Стинської, Л.Прокопів. Івано-Франківськ, 2021. 430 с. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/11966>
3. Білокопитов В.І. Якість вищої освіти: регіональні мережі та асоціації забезпечення. *Молодий вчений*. 2018. № 4(2). С. 467-471. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_4\(2\)_27](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_4(2)_27)
4. Грибко О.В. Основні підходи до визначення поняття «якість освіти». *Актуальні проблеми державного управління*. 2018. № 2. С. 135-141. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2018_2_22
5. Калініна Л. Педагогічна експертиза розвитку загальної середньої освіти регіону: теоретичний і технологічний аспекти. *Український педагогічний журнал*. 2021. № 3. С. 134-139. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ukrpj_2021_3_18
6. Кисельова О.І. Теоретико-методологічні засади експертизи освітнього процесу закладу вищої освіти. *Збірник наукових праць Одеської державної академії технічного регулювання та якості*. 2022. Вип. 2. С. 6-12. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/zbodatr_2022_2_3
7. Литовський О.Г. Поняття помилкового, неповного, необґрунтованого та неправдивого висновку експерта. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2023. № 6. С. 79-82. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2023_6_17
8. Окса М. Вплив управління навчальним закладом на якість освіти. *Науковий вісник Мелітопольського держ.пед.ун-ту. Серія: Педагогіка*. 2018. № 1. С. 52-56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmdpu_2018_1_9
9. Сич О. Відповідальність держави за якість вищої освіти в умовах її реформування: основні засади. *Університети і лідерство*. 2018. № 1. С. 48-61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/univlead_2018_1_7
10. Стойка А.В. Якість освіти в інтернаціональному аспекті. *Менеджер*. 2018. № 1. С. 123-130. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzhm_2018_1_17
11. Стражнікова І., Єгорова І. Основні засади підготовки до управлінської діяльності майбутніх менеджерів закладів середньої освіти України як напрям педагогічної історіографії. *Danish Scientific Journal*. № 30. 2019. Vol.2. P. 22-25. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3016>
12. Стражнікова І.В. Сертифікація науково-педагогічних працівників як метод моніторингу сучасної вищої освіти України. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Інноваційний потенціал сучасної освіти та науки»* (Київ, 29 травня, 2020 р.). С. 243-245. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/7831>
13. Стражнікова І. В. Основні концепції менеджменту в сучасних ЗВО України. *Дослідження різних напрямків розвитку психології та педагогіки*: Збірник наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (19–20

- червня 2020 р., м. Одеса). Одеса: ГО «Південна фундація педагогіки», 2020. Ч. 2. 112 с. С. 109-111. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/7924>
14. Стражнікова І.В. Історіографічний аспект підготовки освітніх експертів у закладах вищої освіти. *Педагогічний альманах: збірник наукових праць* / редкол. В. В. Кузьменко (голова) та ін. Херсон: КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти», 2021. Випуск 47. 283 с. С. 209-216. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/9896>
15. Стражнікова І.В., Єгорова І.В. Оцінювання як функція управління та моніторингу якості вищої освіти України. *International scientific and practical conference "Pedagogy, psychology and teaching methods: international experience"* (July 16-17) 2021. Riga, Latvia: «Baltija Publishing», 2021. 296 p. P 276-279. URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/10743>
16. Стражнікова І.В., Завгородня Т.К. Експертна діяльність у галузі вищої освіти: *методичні рекомендації до курсу*. Івано-Франківськ, 2021. 44 с. URL: <https://kpibs.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/126/2021/08/МЕТОДРЕКОМ-ДО-КУРСУ-ЕКСПЕРТНА-ДІЯЛЬНІСТЬ.pdf> (<http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/12014>)
17. Стражнікова І.В. Особливості підготовки магістрів як майбутніх експертів в Україні та за кордоном: історіографічний дискурс. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. Луцьк: КЗВО «Луцький педагогічний коледж», 2021. №4. Ч.1. 214 с. С. 177-182 (DOI <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2021.4.1.26>). URL: <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/12184>
18. Туровська Г.І. Застосування факторного аналізу та методу експертних оцінок до оцінки ефективності навчальних організацій з охорони праці. *Науковий вісник Донецького нац.тех.ун-ту*. 2022. № 1-2. С. 171-182. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvdontu_2022_1-2_18
19. Plakhotnik, O., Strazhnikova, I., Yehorova, I., Semchuk, S., Tymchenko, A., Logvinova, Ya., & Kuchai, O. (2022). The Importance of Multimedia for Professional Training of Future Specialists. *IJCSNS International Journal of Computer Science and Network Security*, 22(9), 43-50. DOI: <https://doi.org/10.22937/IJCSNS.2022.22.9.7>
20. Plakhotnik, O., Zlatnikov, V., Strazhnikova, I., Bidyuk, N., Shkodyn, A., & Kuchai, O. (2023). Use of information technologies for quality training of future specialists. *Amazonia Investiga*, 12(65), 49-58. (DOI <https://doi.org/10.34069/AI/2023.65.05.5>)

Викладач – д.пед.наук., проф. Інна СТРАЖНІКОВА
д.пед.наук., проф. Вікторія СТИНСЬКА